

De tekst:

- *Gehoorzaamt uw voorgangers en onderwerpt u (aan hen), want zij zijn het, die waken over uw zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen. Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen. (Hebreeën 13:17)*

Uit deze tekst wordt afzonderlijk besproken:

- Gehoorzaamt
- uw voorgangers
- en onderwerpt u (aan hen),
- want zij zijn het, die waken over uw zielen,
- daar zij rekenschap zullen moeten afleggen.
- Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen.

Gehoorzaamt:

Dit lijkt een duidelijke opdracht te zijn, maar wordt vaak foutief geïnterpreteerd.

‘**Gehoorzaamt**’ is de vertaling van het werkwoord ‘**peitho**’, waarvan het zelfstandig naamwoord ‘**pistis**’ is afgeleid, dat doorgaans vertaald wordt met ‘**geloof**’.

De OLB vertaalt ‘**peitho**’ als:

- overreden, d.w.z. door woorden overtuigen
- vrienden maken, iemands gunst winnen, proberen iemand voor zich in te nemen
- zich laten overtuigen
- geloven, iemand vertrouwen, gehoorzamen, toegeven
- vertrouwen

‘**Peitho**’ komt in 53 Bijbelverzen voor.

Enkele voorbeelden:

- *Bidt voor ons, want wij **vertrouwen**, dat wij een goed geweten hebben, ... (Hebreeën 13:18 !!!)*
- *Maar de overpriesters en de oudsten **overreedden** de scharen, dat zij om Barabbas zouden vragen, maar Jezus zouden laten ter dood brengen. (Mattheüs 27:20)*
- *Hij **heeft** zijn **vertrouwen** op God **gesteld**; laat die Hem nu verlossen, ... (Mattheüs 27:43)*
- *Hij sprak ook met het oog op sommigen, die van zichzelf **vertrouwd**, dat zij rechtvaardig waren en al de anderen verachtten, ... (Lukas 18:9)*
- *En zij **lieten zich** door hem **gezeggen**, ... (Handelingen 5:40)*
- *En hij (Herodes) was hevig **vertoord** op de Tyriers en de Sidoniers; maar zij kwamen als een man tot hem en wisten Blastus, de kamerheer van de koning, **voor zich te winnen** ... (Handelingen 12:20)*
- *En enigen van hen **lieten zich overtuigen** en sloten zich bij Paulus en Silas aan, ... (Handelingen 17:4)*

In de 53 verzen waarin dit woord voorkomt wordt ‘**peitho**’ doorgaans vertaald als:

- vertrouwen, vertrouwen stellen op
- overreden, zich laten overreden
- zich laten gezeggen
- voor zich winnen

Volgens de aanduiding in de OLB is **'peitho'** in Hebreeën 13:17 vervoegd in de tegenwoordige tijd, als **'medium'** en in de gebiedende wijs.

Het medium geeft aan dat het onderwerp de handeling verricht **aan zichzelf** (wederkerende handeling) of in eigen belang, zoals bijvoorbeeld het werkwoord 'wassen' vervoegd wordt als: "De jongen **wast zich**".

Alternatieve vertaling van de tekst:

In dit Bijbelvers zou **'gehoorzaamt'** beter vertaald zijn als:

- *Vertrouw jullie toe ...*
- *Laten jullie je overreden ...*
- *Laten jullie je gezeggen ...*

Uw voorgangers:

In de studie 'Voorgangers'¹ wordt uitgelegd dat hiermee bedoeld wordt de **leiders** in de gemeente, of meer algemeen **'zij die geacht worden'**.

Alternatieve vertaling van de tekst:

- *Vertrouw jullie toe aan de leiders in de gemeente ...*
- *Vertrouw jullie toe aan zij die geacht worden in de gemeente ...*

Onderwerpt u (aan hen):

In de vertaling NBG51 betekent (ronde haken) dat deze woorden aan de oorspronkelijke tekst zijn toegevoegd, om de zin beter verstaanbaar te maken.

In de tekst die hier besproken wordt is de kans groot dat door **(aan hen)** toe te voegen in de tekst, de interpretatie van de tekst in een bepaalde richting gestuurd wordt en kan dus beter weggelaten worden.

'Onderwerpen' doet denken aan de Bijbeltekst:

- **Onderwerpt u dus aan God, maar biedt weerstand aan de duivel, en hij zal van u vlieden.**
(Jakobus 4:7)

'Onderwerpen' is hier de vertaling van **'hupotasso'**, dat in 32 Bijbelverzen gebruikt wordt, als het gaat om zich te onderwerpen aan het gezag dat hoger geplaatst is.

De leiders in de gemeente daarentegen, zij die geacht worden, oefenen geen gezag uit omdat ze leiding geven.

Zij geven leiding, omdat de gemeenteleden hen het gezag daarvoor toekent.

De gemeenteleden aanvaardden dit gezag vrijwillig.

¹ Studie: Voorgangers.

In de tekst die hier besproken wordt is **'Onderwerpt u'** dan ook de vertaling van **'hupeiko'**. Dit woord wordt enkel in deze tekst gebruikt zodat er geen vergelijkbare vertalingen zijn.

Volgens de OLB is **'hupeiko'** de samensmelting van twee woorden:

- **'hupo'**: door, onder
- **'eiko'**: wijken, 'zwak' zijn

Letterlijk vertaald dus: **'door te wijken', 'door zwak te zijn'**.

De OLB vertaalt **'hupeiko'** met:

- niet langer weerstand bieden maar zich schikken,
- toegeven aan gezag en vermaning, zich ondergeschikt maken

Het Grieks/NL. woordenboek vertaalt met:

- wijken, terugtreden
- ontwijken
- toegeven, inschikkelijk zijn

Alternatieve vertaling van de tekst:

- *Vetrouw jullie toe aan de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, en wees toegefelijk/inschikkelijk ...*

Praktisch:

De tendens van deze vertalingen is duidelijk.

Het betreft hier een 'gehoorzamen', een 'inschikkelijk zijn', een 'vrijwillig terugtreden', ervan afzien door te gaan met iets waarvan zij 'die geacht worden in de gemeente' er anders over denken.

Dit lijkt de praktijk te zijn van wat Paulus zegt in Romeinen 12:18

- *Houdt zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, vrede met alle mensen. (Romeinen 12:18)*

Of, wat staat in Efeziërs 4:3

- *Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig de roeping, waarmee gij geroepen zijt, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen, en u te beijveren de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede: één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen. (Efeziërs 4:1-6)*

Toch, als het gaat om fundamentele bijbelse waarheden zal de waarheid boven de eenheid moeten gaan, waarbij men steeds moet trachten 'voor zover het van u afhangt' de vrede te bewaren.

Het samen zoeken naar de waarheid in Jezus Christus is de basis voor de eenheid in de gemeente.

Denk hierbij aan de woorden van Paulus:

- *Doch ik vermaan u, broeders, bij de naam van onze Here Jezus Christus: weest allen eenstemmig en laten er geen scheuringen (ook: onenigheid) onder u zijn; weest vast aaneengesloten, één van zin en één van gevoelens (ook: oordeel, conclusie). (1 Corinthiërs 1:10)*

En aan de andere kant:

- *Want scheuringen (ook: partijschappen) moeten er wel onder u zijn, zal het blijken, wie onder u de toets kunnen doorstaan. (1 Corinthiërs 11:19)*

Want zij zijn het, die waken over uw zielen:

Een meer letterlijke vertaling is:

- *... want zij blijven wakker (waken) ten behoeve (ter wille) van uw zielen, ...*

Hiermee wordt bedoeld dat de leiders, zij die geacht worden, wakker blijven, waakzaam zijn. Gezien 'zielen' in het meervoud staat is dit een dienstbaarheid aan de hele gemeente.

Waken houdt in dat zij steeds alert zullen zijn en toezien op de geestelijke gezondheid van de gemeente. Het is hun verantwoordelijkheid dat de gemeente onderwezen wordt in de waarheid van Gods Woord en dat de gemeenteleden hiernaar leven en er geen verkeerde inzichten ontstaan of van buitenaf binnenkomen.

Alternatieve vertaling van de tekst:

- *Vetrouw jullie toe aan de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, en wees toegankelijk/inschikkelijk, want zij zijn waakzaam ter wille van jullie zielen ...*

Daar zij rekenschap zullen moeten afleggen:

Rekenschap afleggen:

In het Grieks staat er '**logos apodidomi**', letterlijk te vertalen als:

- woorden (terug)geven
- woorden terugbetalen

In de vijf bijbelteksten waar deze twee woorden samen voorkomen in het Nieuwe Testament wordt steeds vertaald als:

- verantwoording doen/afleggen, rekenschap geven.

In het evangelie naar Lukas staat het zo:

- *En hij liet hem roepen en zei tot hem: Wat hoor ik daar van u? **Doe verantwoording** van uw beheer, want jij kunt niet langer rentmeester blijven. (Lukas 16:2)*

Of zoals Petrus in zijn eerste brief schrijft:

- *... maar zij zullen daarvan **rekenschap moeten geven** aan Hem, die gereed staat om levenden en doden te oordelen. (1 Petrus 4:5)*

Enkel in Hebreeën 13:17 is het werkwoord '**apodidomi**' vervoegd in de toekomstige tijd, als deelwoord.

Dit geeft aan, dat de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, **voortdurend** verantwoording moeten afleggen over hun woorden en over de manier waarop zij leiding geven aan de gemeente. Dit is niet enkel op de dag van het oordeel tegenover God, maar ook dagdagelijks tegenover de gemeente, zoals eerder in dit hoofdstuk geschreven staat:

- *Houdt uw voorgangers (leiders, zij die geacht worden in de gemeente) in gedachtenis, die het woord van God tot u hebben gesproken; **let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na.** (Hebreeën 13:7)*

Vanuit deze achtergrond is te verwachten dat de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, op een goede manier waken over het geestelijk welzijn van de gemeenteleden, omdat zij zich bewust zijn van het feit dat zij **strenger** geoordeeld zullen worden, zoals Jakobus schrijft:

- *Laat niet zovelen van u leraars zijn, mijn broeders; gij weet immers, dat **wij er des te strenger om geoordeeld zullen worden.** (Jakobus 3:1)*

Alternatieve vertaling van de tekst:

- *Vetrouw jullie toe aan de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, en wees toegankelijk/inschikkelijk, want zij zijn waakzaam ter wille van jullie zielen, daar zij verantwoording zullen moeten afleggen.*

Laten zij het met vreugde kunnen doen:

De volledige zin:

- *Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen.*

Als de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, hun taak met vreugde kunnen doen, is dat tot nut voor heel de gemeente.

Van de kant van de gemeenteleden houdt dit in dat zij de leiders van de gemeente hun vertrouwen schenken en zich meegaand opstellen.

Van de kant van de leiding vereist dit een hoogstaande geestelijke ingesteldheid, zodat zij het vertrouwen van hun gemeenteleden ook waard zijn.

Leiders moeten zich realiseren dat men dit vertrouwen niet kan opleggen of afdwingen, maar dat dit verdiend moet worden.

Het gezag dat zij in de gemeente ontvangen, hebben zij niet van hogerhand gekregen, zodat zij vanuit dit gezag zouden kunnen heersen. Het gezag dat zij bezitten hebben zij van de gemeenteleden ontvangen, die hun op vrijwillige basis achting toekennen, op grond van hun geestelijk leven.

Alternatieve vertaling van Hebreeën 13:17:

- *Vetrouw jullie toe aan de leiders, zij die geacht worden in de gemeente, en wees toegankelijk/inschikkelijk, want zij zijn waakzaam ter wille van jullie zielen, daar zij verantwoording zullen moeten afleggen.
Laten zij het met vreugde kunnen doen en niet al zuchtende, want dat zou u geen nut doen.*

Zie ook de studie: Jakobus 3:3 - ... zodat zij ons gehoorzamen.²

² Studie: Jakobus 3:3 - ... zodat zij ons gehoorzamen.